

De les necessàries relacions dels estudiants universitaris d'Història amb l'Administració per tal d'emprendre una intervenció arqueològica

---

Albert Aulines i Valentí

ARTICLE INFO

Albert Aulines és prehistoriador de l'Associació Arqueològica de Girona

Contacte i correspondència:

Associació Arqueològica de Girona
Travessia de la Creu, 6, 1r, 1r – 17001 – Girona
www.aadgirona.org
aadgirona@aadgirona.org
ulines@gmail.com

Data de recepció: 15/10/13

Data d'acceptació: 15/12/13

Paraules clau: Història, Universitat, Administració, Estudiant, Arqueòleg, Girona

Keywords: History, University, Administration, Student, Archaeologist, Girona

RESUM

Es descriu la manca d'informació de tipus administratiu que suporten els estudiants universitaris d'Història –futurs arqueòlegs– per tal d'emprendre una intervenció arqueològica just després d'haver obtingut el seu títol acadèmic. A partir de la pròpia experiència es posa de manifest aquesta desinformació en un aspecte tan fonamental de la seva professió. Aquesta situació es reproduïx cada any en les últimes promocions de graduats en Història. La nostra opinió és contrària a aquesta realitat i considerem imprescindible que els estudiants universitaris estiguin ben informats sobre la mecànica burocràtica pertinent per posar en moviment un jaciment arqueològic perquè només així es podrà millorar a tots nivells (científic, social, educatiu i econòmic) l'extens patrimoni arqueològic català

ABSTRACT

Described the lack of information on administrative supporting college students of History –future archaeologist– to begin archaeological project just after obtaining his degree certificate. From personal experience reveals that misinformation so fundamental an aspect of their profession. This situation is played every year in recent history graduates promotions. Our opinion is against this reality and we consider it essential that students are well informed about the relevant mechanical bureaucratic setting in motion an archaeological site because only then can improve all levels (scientific, social, educational and economic) the Catalan extensive archaeological heritage.

Aquest article és el resultat de dues intenses converses que vaig mantenir amb en Joan Abad, company de l'Associació Arqueològica de Girona, els dies 24 i 26 de setembre de 2013. S'hi tracta una qüestió que fa temps ens té preocupats: la manca d'informació de tipus administratiu que suporten els estudiants universitaris d'Història per emprendre una intervenció arqueològica just després d'haver obtingut la seva llicenciatura. Amb una visió constructiva i optimista respecte el futur, opinaré a partir de la pròpia experiència sobre aquesta realitat present cada any en les últimes promocions de graduats en Història.

Desinformació d'un estudiant universitari d'Història sobre la seva professió

El patrimoni arqueològic català és molt extens: coves prehistòriques, poblats ibèrics, viles romanes o castells medievals. En la majora d'aquests espais no s'hi porta a terme cap activitat arqueològica i el seu estat de conservació és llastimós.

Mentrestant, cada any sorgeixen de les universitats desenes de llicenciats en Història, desorientats tot cercant oportunitats per rendibilitzar els seus estudis. Dues raons per explicar aquesta paradoxa són de tipus estructural. La primera és la recent tradició arqueològica del nostre país (un exemple: l'any 1815 a la regió francesa de La Dordonya s'inicia la recerca dels orígens humans mentre que, per aquelles dates, a Espanya encara actua la Inquisició, la darrera víctima de la qual serà el mestre d'escola Gaietà Ripoll, l'any 1826). La segona, derivada directament de la primera, és l'escassa inversió econòmica, tan pública com privada. Tot i acceptar la realitat d'aquestes dues mancances –que mereixerien un article a part–, al nostre entendre n'hi ha una altra de molt més greu i que rarament s'esmenta: la desinformació sobre la professió d'Història des de la mateixa universitat.

En el pla d'estudis universitaris sobre Història (avui anomenat grau, fa uns anys llicenciatura) no s'hi contempla cap assignatura sobre les seves sortides professionals: la docència (educació secundària) i la investigació (arxius i arqueologia). Així, un estudiant pot obtenir el seu Grau d'Història amb nul·les nocions de pedagogia i sense haver posat els peus en un arxiu o en un jaciment arqueològic. La desconexió amb el món laboral és patent perquè un estudiant d'Història ignora com ha d'exercir la seva titulació a nivell professional.

Recent llicenciat en Història pretén emprendre una excavació arqueològica

El 2000 vaig obtenir la llicenciatura d'Història a la Universitat de Girona. L'any següent em vaig proposar promoure la intervenció d'un jaciment arqueològic (Balma de la Xemenia, Amer) i, de seguida, em vaig adonar que desconeixia el procés administratiu

corresponent per aconseguir-ho. Ignorava aquest aspecte tan fonamental en la professió d'arqueòleg simplement perquè durant els quatre anys d'estudis universitaris no havia rebut cap informació al respecte. Em sentia desemparat.

Aleshores vaig concentrar les energies a esbrinar la mecànica burocràtica indispensable per posar en moviment un jaciment arqueològic. Va ser un camí llarg, en solitari i ple d'incerteses perquè a la universitat no m'havien preparat per fer front a aquesta documentació oficial. Amb tenacitat i no poques dificultats, finalment ho vaig aconseguir. El desgast personal (i econòmic) sofert durant aquest període de temps va ser elevat, però, em va ser de gran utilitat més endavant per promoure d'altres projectes arqueològics.

Des de l'any 2003 he publicat a la revista de l'Associació Arqueològica de Girona la meua experiència sobre aquesta qüestió per dues raons: per posar en evidència la desinformació dels estudiants universitaris d'Història en aquest aspecte tan fonamental de la seva professió i perquè els recents llicenciats –futurs arqueòlegs– tinguin a l'abast la informació necessària per canalitzar una realitat que, any rere any, es reproduceix en cada nova promoció.

L'article "La cova 'Bauma d'en Noguer' (Albanyà): la història humana de les excavacions d'octubre de 2009 a setembre de 2010)" publicat l'any 2010 en el número 18 d'aquesta revista pot ser de gran ajuda per l'estudiant universitari perquè s'hi descriu detalladament el procés per iniciar la intervenció en un jaciment arqueològic. Aquest

La professió d'HISTÒRIA

article aplega quatre qüestions elementals sobre les quals, incomprensiblement, un recent graduat en Història no ha rebut cap informació durant la seva estada a la universitat. Primera: dels tres tipus d'intervencions legals (programada, d'urgència i preventiva), la més factible és la preventiva perquè les programades i les d'urgència requereixen l'adscripció a un centre de recerca o una infraestructura empresarial, dues situacions inabastables en acabar la carrera. Segona: a més de la titulació acadèmica, per emprendre una excavació arqueològica cal disposar de dos permisos administratius, el del propietari dels terrenys on aquesta es portarà a terme i el del Departament de Cultura. Tercer: l'obtenció del permís del propietari és un trajecte que el nou arqueòleg porta a terme sense el suport o l'aval del Departament de Cultura. Quart: l'obtenció del permís del Departament de Cultura és un procés burocràtic excessivament feixuc i lent, però tot i això és assolible si se segueixen els passos administratius pertinents.

Superar l'hermetisme present en els estudis universitaris d'Història

En el col·lectiu d'arqueòlegs existeix una tendència a lamentar la nostra precària situació laboral atribuint-ne les causes a la manca d'inversió econòmica pública i privada o a la incomprensió de la nostra feina per part de la societat. Però al meu entendre aquests discursos són poc constructius i eludeixen una qüestió encara més important com és la de l'educació: com és possible que un estudiant universitari no conegui els pilars bàsics del seu ofici? Com és possible que molts descobriments arqueològics no es divulguin a la societat a través de l'escola, publicacions, premsa escrita o xarxes socials online?

Com a estudiant vaig participar en diverses excavacions programades. Allà l'estudiant aprèn a desenterrar i analitzar les restes correctament, però no el procés administratiu específic per posar en funcionament un jaciment arqueològic. El fet que des de la universitat no s'informi als estudiants sobre aquesta qüestió és especialment greu perquè, per més inri, s'autoproclama "alma mater de l'educació i del coneixement". El seu hermetisme és clamorós i està impeding la progressió en l'ofici d'arqueòleg de molts dels seus actuals alumnes quan, precisament, la seva funció hauria de ser fomentar-la.

Mai he estat d'acord amb aquesta postura hermètica sobre els aspectes estructurals de la professió d'arqueòleg. Per això els últims deu anys he publicat la meua opinió sobre aquesta matèria perquè considero que un estudiant universitari d'Història –futur arqueòleg– ha d'estar ben informat de la mecànica burocràtica per iniciar una intervenció arqueològica mentre està cursant els seus estudis i que no ho hagi d'aprendre més endavant, a compte propi. La meua intenció, per tant, ha estat i és la següent: potenciar la recerca entre les noves generacions d'estudiants universitaris amb l'objectiu que l'actual estat deplorable de molts espais arqueològics (coves, poblats, castells, viles) millori en un futur mitjà a tots nivells: científic, social, educatiu i econòmic.